

SCANNET

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

21 AUG. 2007

Naturområdet
Torvegade 7
8450 Hammel

Tlf. 8964 1010
Fax 8664 6399
favrskov@favrskov.dk
www.favrskov.dk

Bemærkninger til udkast til Tangeloven

Favrskov Kommune har modtaget høringsmaterialet for det nye forslag til Tangelov. Høringsfristen er sat til 10. august 2007. Kommunen har ved brev af 12. juli 2007 kvitteret for modtagelsen, og bemærket at kommunen vil indsende eventuelle bemærkninger til lovforslaget efter førstkomne møde i det politiske udvalg den 15. august 2007.

17-08-2007

Sagsnr.
710-2007-31415

Ved møde i Teknik- og Miljøudvalget den 15. august 2007 blev det besluttet at meddele Skov- og Naturstyrelsen ved Miljøministeriet, at Favrskov Kommune finder at det er utilfredsstillende for naturgenopretningen i Gudenå, at der skal gå endnu 6 år uden en løsning på Tange Sø-problematikken, men at Favrskov Kommune har forståelse for at problemet bedst behandles i forbindelse med myndighedernes behandling og opfyldelse af miljømålsloven. Gudenaacentralen bør dog kun få forlængelse til at kunne udnytte vandkraften frem til 8. januar 2012, således at der jævnfør Miljømålslovens bestemmelser kan iværksættes entreprenørarbejde i 2012 til opfyldelse af myndighedernes vand- og handleplaner.

Cpr.-/CVR-nr.

Dokument nr.
710-2007-40378

Sagsbehandler
Jens Albert Hansen
Tlf. 8964 5211
JAH@favrskov.dk
Fax 8964 5399

Teknik- og Miljøudvalget præciserer, at entreprenørarbejdet i forbindelse med løsningen af opstemningen bør iværksættes senest 2012.

Venlig hilsen

Kjeld Gregers
Teknik- og miljødirektør

SMS-400-00016

30

Til Skov- og Naturstyrelsen, Naturområdet
Att.: Christian Henriksen

Skov- og Naturstyrelsen har i mail af 29. juni 2007 anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven).

I den anledning skal Fødevareministeriet meddele, at man ikke har bemærkninger til Miljøministeriets vurdering af hvilken planlægning og hvilke procedurer, det er nødvendigt at gennemføre for at leve op til kravene i miljømålsloven med henblik på korrekt gennemførelse af EU's vandrammedirektiv.

Med venlig hilsen

Lone Faliu
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Departementet
Juridisk kontor
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Tlf.: 33 92 20 96

13 AUG. 2007

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

SCANNET

sns@sns.dk

Borgmesteren
Administrationsbygningen
Laksetorvet
DK-8900 Randers

Telefon +45 89 15 10 00
Telefax +45 89 15 10 03

www.randers.dk

hjn@randers.dk

8. August 2007

Høringssvar til Lov om ændring af Lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå
J.nr. SNS-400-00016

Miljøministeriet har den 27. juli 2007 fremsendt udkast til Lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå i høring. Høringsfristen er den 10. august 2007. Af forslaget fremgår det, at Gudenaacentralens nuværende koncession forlænges med yderligere 6 år, altså frem til den 8. januar 2014.

Hvis loven gennemføres er det 3. gang koncessionen forlænges uden at der træffes en afgørelse om fortsat kommerciel elproduktion på Tangeværket. Sidste gang koncessionen blev forlænget var ved lov nr. 1054 af 17. december 2002, her var Ministerens begrundelse, at der skulle opnås en bred lokal opbakning til projektet, at der på forhånd var en afklaring af finansieringen og at der lokalt var tilvejebragt en betydelig lokal medfinansiering.

Randers Kommune har forsat den holdning:

- at Gudenåen med dens store geografiske udbredelse er et nationalt vandsystem og derfor rækker langt ud over lokale interesser ved Tange, og
- at en lokal medfinansiering af et nationalt naturgenopretningsprojekt forekommer urimeligt, når faktum er, at det i 1918 var Rigsdagen som gav Gudenaacentralen lov til at udnytte Gudenåens vand til produktion i en 80-årig periode.

I Gudenåen ved Tange er mulighederne for at fisk og andre vandlevende dyr frit kan bevæge sig gennem systemet stærkt forringet. Her kan EU-kravet om god økologisk tilstand og gunstig bevaringsstatus vanskeligt imødekommes, hvorfor der skal ske en naturgenopretning.

Lovforslaget forholder sig ikke til Gudenaacentralens råderet over Gudenåens samlede vandføring på 21.000 l/s til kommerciel elproduktion. Med udgangspunkt i Miljømålsloven mener Randers Kommune ikke, der kan herske tvivl om, at denne rettighed ikke kan fortsætte.

SNS-400-00016

21

Kommerciel elproduktion efter 22. december 2015, som er fristen for at opfylde god tilstand, er således efter vores opfattelse ikke muligt. Randers Kommune vil opfordre Miljøministeriet til allerede nu at tage stilling til dette spørgsmål.

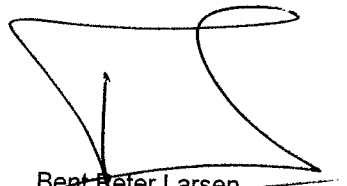
Gudenaacentralen med dets specielle kulturmiljø kan og skal naturligvis bestå, men ikke på bekostning af vandmiljøet i Gudenåen.

Områdets nye storkommuner prioriterer de nye vand- og naturopgaver højt og har påtaget sig ansvaret for at sikre beskyttelsen på tværs af kommunegrænserne. Kommunerne i Gudenåens opland har allerede nedsat en ny Gudenåkomité, som fortsætter det værdifulde samarbejde, der var i amterne omkring natur- og miljøbeskyttelse i Gudenåen, dens opland og Randers Fjord.

Randers Kommune forventer derfor, at Gudenåkomitéen og dermed kommunerne langs Gudenåen bliver meget inddraget i det arbejde, som Staten har med at udarbejde en vandplan for oplandet til Gudenåen og Randers Fjord, herunder hvordan de fremtidige forhold omkring Tangeværket og Tange Sø bør være.

Med venlig hilsen

Henning Jensen Nyhus
borgmester

Bent Peter Larsen
kommunaldirektør

SCANNET

Silkeborg
K o m m u n e

Skov- og Naturstyrelsen
Naturområdet
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 8 AUG. 2007

Høring af udkast til lov om ændring af Tangeloven

Skov- og Naturstyrelsen har 27. juni 2007 fremsendt et udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven) til høring.

Lovforslaget forlænger Tangeværkets koncession til at udnytte vandkraften i Gudenåen indtil 8. januar 2014.

Skov- og Naturstyrelsen anfører i bemærkningerne til lovforslaget, at lovforslaget ikke tager stilling til, hvilken løsningsmodel for Gudenåens passage ved Tangeværket, som skal anvendes, men at lovforslaget sikrer en periode, hvor de statslige og kommunale handleplaner kan udarbejdes.

Silkeborg Kommune har på denne baggrund ingen bemærkninger til det fremsendte udkast til lovforslag.

Plan- og Miljøudvalget

Sagsbehandler: Bodil Deen Petersen
Direkte tlf.: 89 70 15 17
E-mail: bodil.deen.petersen@silkeborg.dk
Send sikkert:sikkerpost@silkeborg.dk

Fax nr.: 89 70 14 68
EAN-nr.:
Sagsnr.: 07/32542

Dato: 6. august 2007

Med venlig hilsen

Hanne Bæk Olsen
Formand

Hanne Ahrens
Direktør

SNS-900-00016

13

SCANNETMiljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København ØModtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

10 AUG. 2007

Dato: 9. august 2007

Høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven).

Under henvisning til Miljøministeriets skrivelse af 27. juni 2007, j.nr. sns-400-00016 meddeles herigennem, at Skanderborg Kommune ikke har indvendinger mod fremsættelse af lovgrundlag, der tilvejebringer hjemmel til at forlænge den koncession, som Gudenåcentralen (Tangeværket) har til at udnytte vandkraft i Gudenåen i yderligere 6 år og således indtil 8. januar 2014.

Skanderborg Kommune indgår naturligvis i udviklingsarbejdet i forhold til planarbejdet omkring vandforholdene omkring for Gudenåen, således dette arbejde som forventet af ministeriet, kan afsluttes inden udgangen af december 2010, og således der i god tid inden forlængelsesperioden udløber 8. januar 2014 kan igangsættes nye initiativer begrundet i den statslige vandplan og de kommunale handleplaner.

Skanderborg Kommune

Adelgade 44

8660 Skanderborg

Tlf. 8794 7000

Skander-
borg.kommune@skanderborg.dkwww.skanderborg.dk

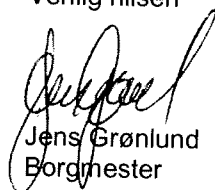
**Byråds- og Direktionssekre-
taratet**

Adelgade 44

8660 Skanderborg

Dir. tlf.: 8794 7010

Venlig hilsen

Jens Grønlund
Borgmester
Jens Kapfain
Kommunaldirektør

SMS-400-00016

22

SCANNET

VIBORG
KOMMUNE

Til Miljøministeriet
Skov og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Byrådet

Rødevej 3
DK-8800 Viborg

Tlf.: 87 87 87 87
Fax.: 87 87 90 00

viborg@viborg.dk
www.viborg.dk

Modtaget i
Skov og Naturstyrelsen

- 8 AUG. 2007

Dato: 6. august 2007
Sagsnr.: 2007/30552

Høring af udkast til Lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå (Tangeloven).

Miljøministeriet har den 27. juli 2007 fremsendt udkast til Lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå i høring. Høringsfristen er den 10. august 2007. Af forslaget fremgår det, at Gudenaacentralens nuværende koncession forlænges med yderligere 6 år, altså frem til den 8. januar 2014.

Viborg Kommune finder, at den foreslåede forlængelse er fornuftig og kan helt bakke op bag lovforslaget. Dels pågår der for tiden en diskussion om Tange Søes eksistens, dels har Miljøministeriet igangsat en idéfase for natur- og vandplaner her i juni 2007. Denne planlægning vil føre til, at der bliver fastlagt målsætninger for alle vandløb og på den baggrund taget stilling til den indsats, der er nødvendig for at bringe vandløbene op på målsætningen over en kortere årrække, samt at en eventuel indsats kan realiseres. – De 6 år forekommer umiddelbart at være en rimelig tidsfrist for disse afklaringer og en eventuel indsats.

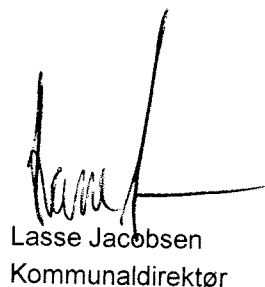
I den videre planlægning for Gudenåsystemet omkring Tange Sø lægger Viborg Kommune vægt på, at såvel kulturhistoriske og turistmæssige som naturmæssige værdier inddrages og vægtes højt. For Tange Sø's vedkommende må det ubetinget betyde, at søen bevares.

Viborg Kommune forventer kommunerne langs Gudenåen bliver inddraget i det arbejde, som Statens videre arbejde med en vandplan for oplandet til Gudenåen og Randers Fjord, herunder hvordan de fremtidige forhold omkring Tange Sø bør være.

I den forbindelse skal bemærkes, at kommunerne i Gudenåens opland har nedsat en ny Gudenåkomité, som fortsætter det samarbejde, der var i amterne omkring natur- og miljøbeskyttelse i Gudenåen, dens opland og Randers Fjord.

Med venlig hilsen

Johannes Stensgaard
Borgmester

Lasse Jacobsen
Kommunaldirektør

SN5-400-00016

Henriksen, Christian

Fra: Per Andersen [per.kusk@andersen.mail.dk]
Sendt: 10. august 2007 07:31
Til: SNS Skov- og Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: jesper.kjeldsen@privat.dk; svend_a@pc.dk; kjeld.thomsen@adslhome.dk; suni@besked.com
Emne: Ændring lov udnyttelse vandkraften Gudenåen, Tangeloven, j nr sns-400-00016

Under henvisning til høringen om lovforslaget skal Ans Sejlklub hermed komme med følgende indlæg: 10 08 2007

Ans Sejlklub har eksisteret ved Tange Sø siden 1973. Vi har 40 bådepladser i søen ved Ans By, primært med mindre motorbåde, joller til fiskeri, og sekundært sejljoller. Vi har over 100 medlemmer, som kommer inden for en radius af 50 km fra lokalområdet ved søen. Der er en bred aldersfordeling og medlemmer fra mange forskellige samfundslag. Klubben betragter sig derfor som part i sagen angående forlængelse af loven.

Klubbens medlemmer, venner og familier anvender søen og arealerne omkring til mange rekreative formål. Nogle tager ofte en hyggelig sejltur på søen med kaffe og frokost. Nogle medlemmer benytter også Tange Sø til lystfiskeri fra båd for at fange især gedde og aborre.

Ud over klubbens medlemmer anvendes klubbens arealer også meget af borgere fra lokalområdet, såsom skoler, klubber, motionister og pensionister. Derudover besøges vi også af mange turister.

Ans Sejlklub kan gå ind for en bevarelse af søen i dens nuværende form, eller alternativt et kort omløbsstryg ved Tangeværket med næsten samme vandgennemføring til Tangeværket, og uændret vandspejl.

Dette vil efter vores mening tage mest muligt hensyn til de rekreative interesser for mest mulig borgere og almenvellet, samt have de mindste økonomiske konsekvenser.

Ans Sejlklub kan ikke eksistere med et lavere vandspejl, idet dette vil umuliggøre sejlads på en stor del af søen.

Ans Sejlklub er ved at undersøge muligheden for en nødvendig renovering af bådehavnen, som forventes at løbe op i over kr. 500.000,00, og vi indstiller derfor, at der findes en løsning for Tange Sø på 50 år, da det er svært at planlægge større projekter uden at kende tidsrammen for Tange Sø.

Det er i alles interesse, at der laves en langsigtet løsning snarest muligt. Klubben vil gerne være med til evt fremtidige høringer, og behjælpelig ved evt besigtigelser på søen.

Venlig hilsen

Ans Sejlklub
formand Per Andersen
Fyrrekrattet 5
8850 Bjerringbro

86680586, 212960Q9 87514522
mail: per.kusk@andersen.mail.dk

DIF Sekretariat
Den 9. august 2007
AN/DOA/KCK

DANMARKS IDRÆTS-FORBUND
Olympisk komite

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Naturområdet
e-mail: sns@sns.dk

Høring af udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven) J.nr. sns-400-00016

Danmarks Idræts-Forbund skal ikke gentage alle de for vores organisation meget principielle bemærkninger, som blev fremført i forbindelse med lovforslagene i år 2000 og 2002. Med miljømålslovens indførelse er der imidlertid siden sket noget afgørende nyt, som medfører, at Danmarks Idræts-Forbund ønsker at tilføje nogle bemærkninger.

Danmarks Idræts-Forbund er enig i, at der med vedtagelse af det fremsatte lovforslag kan sikres en tidsramme for udarbejdelse af en vandplan for Gudenåen med fastsættelse af miljømål og dertil knyttet handlingsplan. DIF finder, at det er nødvendigt med god tid til det omfattende arbejde.

I forbindelse med valg af handlingsplaner, der kan føre frem til opfyldelse af miljømålene, vil det blive relevant at tage stilling til de fremtidige forhold omkring Tangeværket, Tange Sø og Gudenåen før og efter Tange Sø. Det er disse løsninger, som vil have DIFs interesse. DIF har tidligere fremført, at der er meget omfattende rekreative interesser på hele Gudenåen og på og omkring Tange Sø.

DIF vil gøre opmærksom på, at de foreliggende undersøgelser og modelforslag ("Gudenåens passage ved Tangeværket, Cowi 2002 samt de seneste tilkomne analyser fra Cowi) ikke belyser de rekreative aktiviteter og interesser i tilstrækkeligt omfang. **DIF vil derfor pege på behovet for, at det udredningsarbejde, som nævnes i bemærkningerne til lovforslaget, også kommer til at omfatte de rekreative aktiviteter, deres omfang og værdi.**

Selv om DIF kan tilslutte sig det overordnede formål, at alt overfladevand skal kunne opnå "god tilstand" i 2015, så vil organisationen pege på, at de løsningsmodeller, der skal føre til opnåelsen af dette mål, må holdes op mod, hvor meget rekreativt liv, der kan fremmes eller tabes i de forskellige modeller.

En forudsætning for at kunne gøre denne afvejning, og om nødvendigt evt. vælge et lidt lavere miljømål for at bevare flest mulige af de rekreative aktiviteter er, at der er fuldt overblik over omfanget af det rekreative liv. Hvor mange personer, hvor ofte, hvor længe færdes de i hele Gudenåens længde, i området omkring Tange Sø og på Tange Sø. Der er ikke (som rapporten

Idrættens Hus
Brøndby Stadion 20 · DK 2605 Brøndby
Tlf. +45 4326 2626 · Fax +45 4326 2628
www.dif.dk

Protektor Hendes Majestæt Dronningen

nævner) kun tale om nogle roere eller kanoroere, ”der blot kan finde en anden sø i nærheden til deres aktivitet”. Der er roere med større både, sejlere, vandrere, cyklister, golfspillere, folk der raster, ornitologer, sportsfiskere og mange flere. Og det er ikke kun lokale personer, men det er alle danskeres Gudenå, der passerer Tange Sø.

Som DIF fremførte i tidligere høringsvar vil det være svært at acceptere løsninger, der medfører stærk reduktion eller måske ligefrem bortfald af nu udviklede og hævdvundne friluftaktiviteter. DIF vil derfor foreslå, at friluftslivet kortlægges og tillægges vægt ved fremtidig fastlæggelse af miljømål og handlingsplaner.

Med venlig hilsen

Karl Chr. Koch

Direktør

Skov- og Naturstyrelsen
Naturområdet
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Hermed følger Danmarks Naturfredningsforenings (DNs) høringssvar på " Høring af udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven)"

Det skal indledningsvis pointeres, at det er Danmarks Naturfredningsforening nationalt, der afgiver høringssvar, men de modtagne reaktioner fra DN's lokale afdelinger er accept af den foreslåede koncessions-forlængelse.

Med det foreliggende udkast til ændring af koncessionsloven forlænger Miljøministeren endnu engang Gudenåcentralens tilladelse til udnyttelse af Gudenåens vand til produktion af vandkraft med 6 år indtil 8. januar 2014.

Det taler til forslaget's fordel, at ministeren i lovforslaget's almindelige bemærkninger klart tilkendegiver at formålet med de 6 år er en opfyldelse af Miljømålsloven i 2015. Der skal således ligge en vedtaget vandplan i 2009, der klart fastlægger de fremtidige miljømål for Gudenåen og Tange Sø. Herefter har de berørte kommuner frem til 2012 til at beslutte (2010) og iværksætte (2012) de nødvendige indsatser for opnåelse af målene.

Set i det lys er ministerens udspil forståeligt og fornuftigt og i overensstemmelse med hvad DN bad ministeren om i sit brev af 23. april 2006, hvori står: "Vi opfordrer dig derfor til i forbindelse med udarbejdelse af lovforslaget om forlængelse af koncessionen til Tangeværket at sikre, at loven ikke er til hinder for planlægning og gennemførelse af en fuldstændig restaurering af Gudenåen inden 2015."

Det er imidlertid vigtigt at fastslå, at fastlæggelsen senest 2009 og opfyldelsen i 2015 af vandrammedirektivets miljømål er en éntydig statslig forpligtelse, som ikke kan overlades til de berørte kommuner. Den kan derfor ikke gøres afhængig af enighed blandt de berørte kommuner eller af en større eller mindre grad af lokal opbakning, som lovforslaget's bemærkninger lægger op til. En sådan praksis ville desuden underminere direktivets intention om helhedsorienterede mål og indsatser for hele vandoplade.

Danmarks Naturfredningsforening har i 2007 med hjælp fra COWI A/S bidraget med en rapport til supplerung af beslutningsgrundlaget for fremtiden for Gudenåen ved Tange Sø. I rapporten vurderes de mest relevante passageløsningers muligheder for at leve op til vandrammedirektivets og Natura 2000-lovgivningens forpligtelser. Ikke mindst analyseres den hidtil "forbudte" løsning med en naturgenopretning af Gudenåen, hvor Tange Sø i dag ligger.

Rapporten konkluderer blandt andet, at den eneste løsning, der vil kunne sikre fuld målopfyldelse efter vandrammedirektivet, er en fuldstændig genopretning af Gudenåen mellem Kongensbro og Bjerringbro, og det er da også den løsning DN anbefalede miljøministeren at vælge i april. Løsningen sikrer samtidigt faunapassagen til Tange Å-systemet og de øvrige tilløb til Tange Sø.

Restaurering af Gudenåen fra Kongensbro til Bjerringbro er fortsat foreningens anbefaling og med lovforslaget er det altså stadig en mulig udgang på vandplan-processen.

Set i lyset af, at der aldrig har foreligget et bedre beslutningsgrundlag end nu, finder foreningen alligevel lovforslagets manglende retning beklagelig.

Det er veldokumenteret, at opfyldelse af god økologisk tilstand i Gudenåen er uforeneligt med anvendelse af Gudenåens vand til rentabel elkraft-produktion – rentabel elproduktion kræver langt hovedparten af Gudenåens vand og det samme gør en fri fiskepassage og vandet kan ikke anvendes til begge formål samtidigt. Eftersom god økologisk tilstand i Gudenåen er en EU-forpligtelse er valget således givet på forhånd – der er ikke frit valg mellem at bruge Gudenåens vand til elkraft eller til at sikre fiskebestandenes frie bevægelighed.

Tilsvarende er det veldokumenteret, at korte omløbsstryg ikke vil kunne sikre den nødvendige fiskepassage – det afgørende er ungfiskenes (smoltens) alt for store dødelighed i Tange Sø og den ændres ikke af et kort stryg.

Lovforslagets bemærkninger burde således allerede nu tydeliggøre begrænsningerne i de mulige fremtidige løsninger, eksempelvis at en fremtidig elproduktion ikke vil være mulig og eksempelvis at korte omløbsstryg ikke er i stand til at levere den ønskede fiskepassage.

Det pointeres i bemærkningerne til lovforslaget, at det ikke tager stilling til, hvilken løsningsmodel for Gudenåens passage ved Tangeværket, som skal anvendes – herunder om Tange Sø skal tømmes, og det oprindelige Gudenå-løb restaureres, men sikrer en periode, hvori de statslige vandplaner og kommunale handleplaner kan udarbejdes. Det er ganske fair.

På den baggrund er det forbavsende at miljøministeren offentligt melder ud, at hun ikke vil kunne støtte en løsning, der tømmer Tange Sø (jvf Midtjyllands Avis 28. juni 2007). Ministeren foregriber hermed den vandplan-proces for Gudenåen, som lovforslaget netop skal sikre og ministeren udelukker på forhånd den løsning, som ifølge COWIs analyse er den optimale i vandramme-sammenhæng.

Med den udmelding fra den ansvarlige minister kan det blive overordentligt vanskeligt for ministerens egne embedsmænd i Miljøcentrene at inddrage restaurering af Gudenåen omkring Tange på lige fod med andre løsningsmuligheder.

DN forventer imidlertid at ministeren vil sikre denne mulighed lige vilkår i processen uanset sine egne præferencer blandt modellerne.

Til lovforslagets *bemærkninger* har DN følgende øvrige kommentarer:

"Værket producerer ca. 12.000 MWh om året svarende til forsyningen af ca. 3000 husstande og på niveau med, hvad der produceres af fire moderne vindmøller."

Det kan altid diskuteres hvad en moderne vindmølle er, men én Horns Rev mølle producerer strøm til 1875 husstande, så vi taler om godt 1,5 af den slags møller!

"Til gengæld har Tangeværket i en periode på snart 87 år produceret forureningsfri energi."

Har Tangeværket produceret forureningsfri energi i 87 år har det til gengæld ikke produceret bæredygtigt når vi ser på natur- og miljøforhold i øvrigt. Den markante spærring af Gudenåen gennem de sidste 87 år er jo netop kernen i den nuværende debat!

"En fisketrappe er desuden etableret for at afbøde virkningerne af afskæringen."

Al fiskeekspertise fastslår at nok giver fisketrappen en vis opgang af fisk, men en helt utilstrækkelig nedgang af fisk, så den korrekte formulering ville være, at der er etableret en fisketrappe uden at det har afbødet virkningerne af afskæringen.

"Efterfølgende har der været drøftelser med alle involverede parter, som har vist, at der fortsat er forskellige opfattelser af, hvilken løsning, som bør vælges. Der viste sig dog størst opbakning til et kort omløbsstryg, idet en sådan løsning fik støtte fra Tangeværket, El-Museet, de fleste af kommunerne, Viborg Amt og Foreningen til bevarelse af Tange Sø."

En sådan "opinionsmåling" afhænger klart af, hvor mange involverede parter man spørger og giver derfor et særdeles tvivlsomt resultat.

Ydermere har det stået klart fra faglig side allerede i 2002-redegørelsen, at det korte omløbsstryg ikke udgjorde en løsning, såfremt formålet er at få selvreproducerende bestande af vandrefisk i Gudenåen. Uanset hvor mange tilhængere en sådan løsning måtte have giver det ikke legitimitet til at vælge den med mindre man finder det politisk acceptabelt at anvende offentlige midler på projekter, som videnskabeligt er dokumenteret virkningsløse.

"Som det også fremgår af lovforslaget i 2002, bør der lægges stor vægt på, at der er lokal opbakning til et projekt, og at der på forhånd er en afklaring af, hvordan projektet finansieres. Valget af projekt bør desuden tage hensyn til lokale rekreative, naturmæssige og landskabelige interesser. De nye storkommuner bør derfor inddrages i valget af løsningsmodel i den kommende koncessionsforlængelse."

Det er med betydelig undren at DN her ser, hvor massiv vægt ministeren som sin forgænger lægger på lokal opbakning og lokale interesser uden samtidigt at gøre det klart at Gudenåens fremtidige tilstand er en statslig EU-retlig forpligtelse og ikke et lokalt beslutningsområde. Det er efter DNs opfattelse en retorik, der stikker lokalbefolkningen blå i øjnene.

"Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for hverken stat eller kommuner."

Det udsagn lyder noget besynderligt i betragtning af at Gudenåcentralen modtager et betydeligt statstilskud i form af pristillæg for den producerede elmængde. I et notat fra Energistyrelsen fra 4. oktober 2005 fremgår det, at der i perioden 1995-2004 er udbetalt 32,7 mio kr til Gudenåcentralen. En fortsat koncession til elproduktion i 6 år under uændrede vilkår må da betyde en statslig udgift i omegnen af 22 mio kr.

"Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser."

Det har dog den miljøkonsekvens at en fungerende faunapassage ved Tange Sø bliver udskudt med minimum 6 år.

"Elmuseet er i en lang række praktiske forhold afhængigt af andelsselskabet Gudenaacentralen, idet alle museets aktiviteter foregår på jord tilhørende Gudenaacentralen. Museet betaler leje for sine lejemål og modtager desuden hvert år et driftstilskud fra Gudenaacentralen."

Disse betragtninger hører snarere hjemme under Økonomiske konsekvenser end under Kulturhistoriske forhold, og skal de indgå troværdigt i bemærkningerne bør der sættes kr og øre på afhængigheden.

På foreningens vegne

med venlig hilsen

Henning Mørk Jørgensen

Skov- og Naturstyrelsen

danskenergi

Rosenørns Allé 9
DK 1970 Frederiksberg C
Tlf: 35 300 400
Fax: 35 300 401
e-mail: de@danskenergi.dk
www.danskenergi.dk

Dok. ansvarlig: LHA
Sekretær: lha
Sagsnr: 00/94
Doknr: 7

09-08-2007

Udnyttelse af vandkraft i Gudenåen

Skov- og Naturstyrelsen har den 27. juni 2007 udsendt en høringskrivelse om ændring af lov om udnyttelse af vandkraft i Gudenåen.

Dansk Energi skal i den forbindelse meddele at vi støtter forslaget om forlængelse af Gudenå-centralens koncession.

Uanset hvor el produceres har det miljømæssige konsekvenser. Det gælder for vandkraft såvel som for vindkraft og kulkraft. Vi skal derfor advare mod, at spørgsmålet om fortsat drift af tangeværket udelukkende afgøres ud fra lokale særhensyn. Beslutningen skal derimod ses i relation de miljøbelastninger, en alternativ produktion i givet fald ville medføre.

Med regeringens målsætning om en markant udvidelse af den vedvarende energi (VE) frem mod 2025 ville det være et uheldigt signal, at lukke det største danske vandkraftværk, og det vil blot bidrage til at gøre udfordringen med at nå VE-målet endnu større.

Samtidig udgør Tangeværket og det nærliggende elmuseum en del af den danske kulturarv, og Tangeværket bør også af den grund bevares.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Lars Hansen

Høringssvar til udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven):

Dansk Forening for Rosport (DFfR) støtter det fremsatte lovforslag, således at der sikres en realistisk tidsramme til at udarbejde en plan for opfyldelse af miljømålsloven.

Til baggrund for udarbejdelsen af en vandplan for Gudenåen ønsker DFfR at de rekreative aktiviteter belyses mere indgående. Vi finder ikke, at værdien af et lokalområdes aktive friluftsliv er medtaget i konsekvensberegningerne ved de forskellige modeller, som er udarbejdet i rapporterne om Tangeværket og Gudenåen.

Vi håber derfor, at der ved en udsættelse af den endelige beslutning om den rette løsningsmodel kan indgå et mere nuanceret billede af Gudenåen, Tange Sø og Tangeværket.

Med venlig hilsen

Dansk Forening for Rosport

Rikke Halskov Vestergaard

Chefkonsulent

Skovalleen 38A, 2880 Bagsværd

Tlf. 4444 0633

Mobil 2042 9131

Bemærkninger til Høring af udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven)

Dansk Kano og Kajak Forbund (DKF) støtter bevarelsen af Tange sø – og lovforslaget er et skridt i den rigtige retning.

Det fremgår af rapporten fra COWI, at mange forhold i relation til vandrammedirektivet og miljømålsloven ikke er fastlagt endnu og at der derfor er indlagt en række forudsætninger i vurderingerne. Det kan betyde, at vurderingerne skal ændres, hvis forudsætningerne ikke holder.

Derfor mener DKF, at det er fornuftigt, at udsætte den endelige beslutning til 2014, når de endelige forhold og forudsætninger er vedtaget, selv om vi helst så en beslutning om bevarelse af søen truffet nu.

Vi har gennemgået den nyeste rapport fra COWI om konsekvenserne af en tømning af Tange sø og genopretning af Gudenåens gamle løb og har via vores miljønetværk fået flere vurderinger af konsekvenserne for kano og kajakroning på den nye (gamle) Gudenå. Vurderingerne viser, at de beskrivelser og holdninger som findes i rapporten afviger meget fra de lokale klubfolks oplevelser.

DKF er derfor ikke enig i rapportens konklusioner om, at tømning af Tange sø *"Ingen væsentlig negativ effekt har på sejlads" - "Sejladsen med robåde og sejlbåde (og kajakker) kan bare flyttes til andre søer"*.

DKF har klubber ved søen og Gudenåen i øvrigt. Alle disse klubber bruger søen og aktiviteterne/klubberne kan ikke uden videre flyttes andre steder hen.

I den samfundsøkonomiske rapport tæller man effekten for turisme og sportsfiskere som 2 forskellige elementer. Det undrer os, for når vi læser om turisme, så består det hovedsagligt af lystfiskeri i rapporten. De øvrige turismemuligheder med vandreturister, kano, kajak, robåde, sejlbåde mv. er slet ikke nævnt under turisme.

DKF håber derfor, at lovforslaget vedtages uændret, så den endelige beslutning om Tangeværkets (og Tange sø's) fremtid bliver taget på et mere fuldstændigt grundlag end det er muligt nu.

med venlig hilsen

Nanna Ilmer
Miljøudvalgsformand i DKF

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Naturområdet
e-mail: sns@sns.dk

Hørings svar til udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven) (J.nr. sns-400-00016)

Dansk Sejlunion og vore medlemmer der benytter Tange Sø til sejlsport, skal hermed komme med vore kommentarer til lovforslaget.

Efter Dansk Sejlunions opfattelse repræsenterer søen en enorm rekreativ værdi som kommer mange, ikke kun sejlere til gode. En mulighed for fortsat at kunne dyrke sejlsport på søen er for os essentiel.

Dansk Sejlunion går derfor ind for en bevarelse af søen herunder løsninger som ikke medfører mindre vand / lavere vandstand i søen, da det vil påvirke / umuliggøre udøvelsen af sejlsport.

Vi er derfor i første omgang enige i, at koncessionen, som fremsat i lovforslaget, forlænges. Det er vigtigt, at der sikres en fornuftig tidsramme for det forestående arbejde med udarbejdelse af en vandplan for Gudenåen med tilhørende mål og handlinger.

I den forbindelse er det for Dansk Sejlunion afgørende, at netop de rekreative interesser knyttet til søen, i langt højere grad end i eksisterende undersøgelser og modelforslag, indgår i arbejdet og tillægges væsentlig vægt.

Vi foreslår konkret, at de rekreative interesser og aktiviteter knyttet til søen kortlægges, så der skabes overblik over og kendskab til deres omfang. På den baggrund bliver det muligt at vurdere konsekvenserne for bl.a. sejlsporten ved gennemførelse af forskellige løsninger. En sådan kortlægning er for os at se afgørende for, at der i sidste ende kan vælges projekter, som bevarer flest mulige af de, gennem mange år hævdevundne, rekreative aktiviteter.

Med venlig hilsen
Dansk Sejlunion

Jesper Højenvang
Miljøkonsulent
Tlf. 4326 2190
E-mail: jesper@sejlsport.dk
www.sejlsport.dk

Henriksen, Christian

Fra: Gitte Underbjerg [gitte@underbjerg.dk]
Sendt: 10. august 2007 13:23
Til: SNS Skov- og Naturstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmarks høringssvar

Ang. forlængelse af Tangeværkets tilladelse til at bruge Gudenåens vand til el produktion

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark mener at 3 års forlængelse vil være mere end rigeligt til at gennemføre den undersøgelse/planlægning, som skal føre til Gudenåens frihed/faunapassage dvs. tømning af Tange Sø eller hele Gudenåens vandføring ført uden om Tange Sø, som der tilsyneladende er politisk flertal for på Christiansborg.

Med venlig hilsen

Gitte Underbjerg
Ferskvandsfiskeriforeningens sekretariat
E-mail: gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Henriksen, Christian

Fra: Kim Holm Boesen [khh@fiskeringen.dk]
Sendt: 28. juli 2007 00:25
Til: SNS Skov- og Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Bestyrelsen@Fiskeringen. Dk
Emne: SV: Høring af udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven)

Nej tak til yderligere koncessionsforlængelse for Gudenåscentralen.

FISKERINGEN, en sammenslutning af østdanske lystfiskeforeninger med tilsammen ca. 2500 medlemmer, finder Skov & Naturstyrelsens lovforslag om en 6-årig forlængelse af Gudenåscentralens koncession på at udnytte vandkraften fra Tange sø uacceptabelt. Allerede ved sidste forlængelse i 2003, blev der fra forskellige offentlige forvaltninger lovet, at der ville være en plan for genopretningen af Danmarks største vandsystem. Der er intet sket, heller ikke da chancen var der for at få Gudenåen med i Laksehandlingsplanen.

Snart 90 års drift af Tangeværket har vist, at fisketrapper og afgitringer ikke virker, men bare har båret ved til udryddelsen af Gudenåslaksestammen, de årlige massakre af udvandrerne smolt og øvrige fisk, samt opformering af alger, med de kendte fatale fauna- og miljømæssige konsekvenser for Randers fjord.

Disse kendsgerninger er påvist ved gentagne fiskeri- og miljøundersøgelser, hvorfor der bør tages den eneste naturlige konsekvens: Stop turbinerne, og lad Tangeværket gå over i industrihistorien. Den seneste acceptable dato er 8. januar 2009, så kan alle forpligtigelser være afviklet, og man de næste par år lade alt vandet gå over den nuværende fisketrappe, så det kan undersøges om genopretningen af godt vandmiljø, jf. EU-vandramme Direktivet, kan sikres ved et langt omløbsstryk med hele Gudenåens vandføring, eller om Tange sø helt skal nedlægges.

At forlænge koncessionen i yderligere 6 år, virker som samfundsøkonomisk og miljømæssig galimatias. Den fortsatte drift af et forældet vandkraftværk med en så tynd begrundelse om, at: "Der sikres 3 år til gennemførelse af vandplanlægningen...og herefter en treårig periode til projektforbereelse, hvis der viser sig behov for det", vil ikke ændre på faktum: Den fortsatte drift forgylder nogle få ejere, men forarmer Danmarks største vandsystem!

Med venlig hilsen

Kim Holm Boesen
FISKERINGENS formand
Jernbanegade 4A, 3.tv.
1608 København V
3871 9119/4093 9966

Fra: Henriksen, Christian [mailto:chhen@sns.dk]
Sendt: 29. juni 2007 15:27
Til: undisclosed-recipients:
Emne: Høring af udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven)

Til parterne på vedlagte høringsliste fremsendes hermed høringsbrev og ovennævnte udkast til lovforslag i høring

<<Høringsbrev.doc>> <<Høringsliste.doc>> <<Lovforslag.doc>>

Med venlig hilsen

Christian Henriksen

Skov- og Naturstyrelsen, Naturområdet

Haraldsgade 53

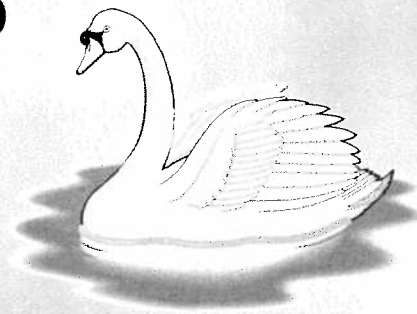
2100 København Ø

Direkte tlf.: 72 54 24 05

chhen@sns.dk

Officiel email Skov- og Naturstyrelsen: sns@sns.dk

Tlf.nr. Skov- og Naturstyrelsen: 72 54 20 00

SCANNET

Til Skov- og Naturstyrelsen
Naturområdet
Haraldsagde 53
2100 København Ø

DATE: 30.7.2007
SIGNATUR: Go.

Ref.: Naturområdet - J.nr. sns-400-00016

Emne: Høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen.

Foreningen til Bevarelse af Tange Sø er enig i den lovhjemmel, der er tilvejebragt til en forlængelse af Tangeværkets koncession til 8. januar 2014.

Vandrammedirektivet er gennemlæst. Man finder ikke deri nogen indikation for nedlæggelse af et merkantilt drevet Tangeværk eller en tømning af Tange Sø.

Efter 8. januar 2014 anbefales en ikke-tidslimiteret koncession, der til enhver tid er underkastet gældende lovgivning.

Vi tillader os at gøre opmærksom på, at ethvert kulturhistorisk mindestiger i affektionsværdi ved god vedligeholdelse og stigende alder samt bevaret funktion.

Disse anbefalinger hindrer ikke, at forbedrede faunapassageforhold fortsat finder sted i takt med de muligheder, som fremtidig teknik og større viden på området giver anvendelse for.

Under nuværende omstændigheder anbefaler vor forening:

- 1) Status quo eller
- 2) Model 3 i rapporten "Gudenåens passage ved Tangeværket", kendt under navnet "Serpentineromløbet".

P.b.v.

Verner Gorridsen
Verner Gorridsen, fmd.

Hjortevej 2, 8643 Ans.

SMS-400-00016

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Fremsendt elektronisk til sns@sns.dk

10. august 2007
ref.: TSN

Høringssvar vedrørende udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven) – J.nr. sns-400-00016

Friluftsrådet har modtaget udkast til ændring af Tangeloven i høring, Rådet har følgende kommentarer.

Friluftsrådet har i brev af 1. juni 2007 til Miljøminister Connie Hedegaard peget på, at tiden var moden til at træffe en beslutning om Tange Sø og Tangeværkets fremtid. Rådet opfordrede endvidere Miljøministeren til med nærværende lovforslaget kun at give Tangeværket koncessionsforlængelse indtil, der kunne iværksættes et naturgenopretningsprojekt, der tilgodeser EU-direktiverne og de rekreative interesser i området. Friluftsrådet finder det imidlertid, som foreslået i lovforslaget, rimeligt i stedet at følge Vandrammedirektivets implementeringsfrister.

Friluftsrådet ønsker, at der findes en løsning for området, som vil føre til en markant forbedring af natur og miljø i og omkring Gudenåen.

Der er imidlertid mange stærke rekreative interesser knyttet til Tange Sø og til Gudenåen. Fra Friluftsrådets medlemsorganisationer er tilbagemeldingen entydig – Tange Sø giver nogle helt enestående rekreative muligheder, der ikke findes tilsvarende andet sted i Danmark og ikke kan erstattes. Friluftsrådet lægger derfor stor vægt på, at en løsning for Gudenåen og Tange Sø sikrer, at de rekreative aktiviteter i og ved søen fortsat kan udøves i mindst samme omfang som nu.

Endvidere er det fortsat Friluftsrådets opfattelse, at Tangeværkets el-produktion ikke har en størrelse, der berettiger til, at dette tillægges nogen vægt eller værdi i beslutningsprocessen. Friluftsrådet finder alene Tangeværket bevaringsværdigt som museum og kulturmiljø.

Med venlig hilsen

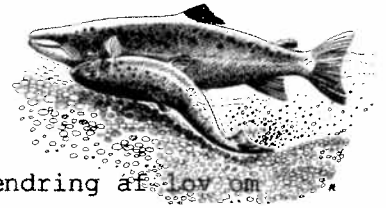
Trine Skov
Friluftspolitisk konsulent

- 6 AUG. 2007

Gudenåsamslutningen

Lakseprojektet

SCANNET

GUDENÅSAMSLUTNINGENS svar på høring om udkast til lov ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen.

I indledningen vil vi gerne have indført den nuværende tilstand i sagen, hvis man mener at indledningen er historie vil vi have tilføjet lige før Danmarks Naturfredningsforening, S rapport .

I dag skal der kun 2 vindmøller til at lave den samme mængde strøm som Tangeværket. Der er et flertal for at man får løst spærringen af Gudenåen og opfylder vandrammedirektivet og habitatskravet, det vil sige minimum hele åen uden om søen.

Baggrund for lovforslaget:

Her laver man efter Gudenåsamslutningens mening en stor fejl hvis man forlænger loven med 6 år uden betingelser.

Man udelukker Naturfredningsforenings forslag om at føre åen tilbage til sit gamle løb og lukke søen ud.

Man kan efter vores mening ikke køre med værket, samtidig med at man lukker søen ud!

Hvis man vælger den løsning at lukke søen ud, vil man først være færdig med at udføre det i år 2018 og man skal være færdig med at opfylde vandrammedirektivet senest år 2015.

Derfor er det meget vigtigt at en forlængelse af koncessionstilladelse kun lyder på 3 år og resten må være en betinget tilladelse til at bruge vandet i det omfang arbejdet med at genoprette Gudenåen. tillader det.

Jeg vil gerne understrege at det punkt er meget vigtig for Gudenåsamslutningen.

Konsekvenser:

Her anføre man at der er ingen, det er vi meget uenig i .

Vi tager de økonomiske først.

Vi skal sætte fisk ud i op til 6 år mere, hvis vi skal holde liv i åen fortsat!

Randers kommune betaler for nuværende 340.000kr om året og fisketegnsmidlerne betaler 200.000kr til laks og ca 3000.000kr til havørreder om året og fiskeklubberne betalte sidste år 95.000kr til laks. Samt alle de mange frivillige arbejdstimer med dette avlsarbejde for at holde liv i en afspærret å, jeg vil i den forbindelse lige nævne at det bliver sværere og sværere at få folk til at udføre det arbejde når der ingen løsning er på spæringsproblemet ved Tange, for nuværende har vi et undskud på lakse udsætningen på ca 400.000kr. om året.

Vi mener helt klar; at de som ønsker og har stor økonomisk fordel af at opretholde spærringen af åen ;også må betale de omkostninger der er forbundet med disse fiskeudsætninger for at holde liv i åen, da det har stor betydning for den lokale fisketurisme og dermed penge til det lokale forretningsliv.

DET KAN EFTER VORES MENING KUN VÆRE TANGEVÆRKET DER SKAL BETALE FOR AT HOLDE LIV I ÅEN.

Det miljømæssige:

Kort sagt man forarmer åen yderlig i 6 år med alle de dårlige påvirkninger som søen har på åens fauna, og det er vel ikke uden betydning.

Den gamle lov:

Vi vil stille forslag om at fjerner den del af loven der giver Tangeværket ret til at lave et mindre værk ved Kongensbro og hermed en spærring mere.

Da det ikke skal bruges mener vi at det bør fjernes fra den gamle lov.

med venlig hilsen

formand for Gudenåsamslutningen.

Max Thomsen.

Max Thomsen

Til
Skov og naturstyrelsen
Naturområdet
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Langå 9-8-2007

Vedr. bemærkninger til høring om udkast til lov om Tangeværket-

Først lidt om Langå sportsfiskerforening. Vi er en af de største og ældste forening ved Gudenåen, vi har siden nogle ildsjæle fra foreningen i 60'erne reddede den sidste rest af Gudenåens havørredstamme, kæmpet for at etablere en selvreproducerende havørredbestand i Gudenåen, det er ikke lykkedes og havørredbestanden i Gudenåen er i dag stadig baseret på udsætninger.

Ved langå løber Lilleåen sammen med Gudenåen, for dette vandløb gik udviklingen anderledes. Ved hjælp af frivilligt arbejde er der lavet vandløbsrestaurering, det daværende Århus amt har brugt mange ressourcer på at fjerne de mange spærringer fra vandsystemet. I dag er Lilleåen en af verdens mest reproducerende havørredvandløb, og de sidste 5 år er der ikke foretaget udsætninger af fiskeunger. V oplever en odderbestand der stadig bliver større, selv midt på dagen oplever jeg odderer, isfugle, bæk og flodlampretter trives også.

Det er denne fremtid vi også ønsker for Gudenåen.

Som tilstanden har været til i dag findes der ikke selvreproducerende stammer af vandre fisk, da Tangeværket som vist i alle undersøgelser udgør en total spærring for de fisk der vil vandre op for at formere sig i de vandløb, oven for Tangeværket hvor der er gjort klar til at tage imod dem. Tange sø er til hindre for at fiskeunger kan vandre tilbage til havet hvor de skal fouragere.

Gennem de sidste 20 år har amter og kommuner investeret milliardbeløb i Gudenåen for at rette op på fortidens synder i form af spildevandsanlæg og naturgenopretningsprojekter opstrøms og nedstrøms Tangeværket. Samtidig har lystfiskere investeret millioner af kroner og titusindvis af frivillige arbejdstimer for at opretholde en ørred og laksebestand. Men de reelle naturforbedringer, som følge af de af de store investeringer får vi først når Gudenåen igen kan løbe frit forbi Tangeværket.

Fri passage ved tangeværket vil simpelthen være en helt nødvendig forudsætning for, at Gudenåen kan leve op til målsætningen om en god økologisk tilstand i overensstemmelse med Danmarks forpligtelser i henhold til EU vandrammedirektiv.

Jeg håber det bliver hensynet til Gudenåen, og ikke hvor meget vandrammedirektivet kan bøjes af finansministeriet der får den afgørende betydning for Gudenåens fremtid.

Langå sportsfiskerforening har herudover følgende kommentarer til lovforslaget.

Det fremgår af af skemaet over lovforslagets konsekvenser, at det ikke har økonomiske konsekvenser for bl.a. erhvervslivet. Det er jeg ikke enig i. I forbindelse med det gennem årene bedre rekreative fiskeri, har Langå oplevet en stigende fisketurisme. Udbygning af byens Campingplads medvidere. Flere Norske og Svenske undersøgelser viser at 1 kilo fanget laks eller ørred er 3.000 kr værd for lokalsamfundet hvor den bliver fanget, lavt sat fanges der i vores fiskevande 3.000 kg det vil sige 9 mill. Til byen.

Hvis der ikke kommer en løsning så fiskene får mulighed for at reproducere sig selv. Vil konsekvensen sandsynligvis være at lakseprojektet vil stoppe . Og lystfiskerturisme som vi kender det i dag vil være historie.

Konklusionen at der er størst opbakning til kort omløbsstryg er meget manipulerende. Der har altid været et stort flertal for et langt omløbsstryg. Danmarks sportsfiskerforbund, Gudenåens laksefond, dansk laksefond, frilufrådet, Århus amt, Vejle amt, Randers kommune som er områdets største, Danmarks fiskeriundersøgelse, fødevareministeriet, og i sns rapport om Gudenåens passage ved Tangeværket, er konklusionen et langt omløbsstryg.

Gudenåen er vores længste nationale vandløb, det skal ikke være snævre lokale og økonomiske interesser der skal afgøre Gudenåens fremtid, men et overordnet politisk natursyn.

Med venlig hilsen
Lars Kielsgaard
Formand Langå sportsfiskerforening
Tlf 60 100 227
larskielsgaard@adr.dk

SCANNET

SKAL KASSETTES

Sportsfiskerne

Mødtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

16 JULI 2007

Skov- og Naturstyrelsen
Naturområdet
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Vejle, den 12. juli 2007

Vedr. bemærkninger til høring om udkast til lov om Tangeværket

Der skal ikke herske tvivl om, at Danmarks Sportsfiskerforbund ville have foretrukket et udkast til ændring af Lov om Tangeværket, der havde sat et definitivt stop for Gudenaacentralens ret til udnyttelse af Gudenaåens vand til vandkraft med en afviklingsperiode på maksimalt 3 år og med en beslutning om, at der i denne 3 årige periode gennemføres en naturgenopretning af Gudenaåen, så der skabes fri faunapassage ved Tangeværket inden udgangen af den 3 årige periode.

Som det således fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, har Danmarks Naturfredningsforening den 21. april 2007 offentliggjort en rapport om "Supplering af beslutningsgrundlag for Gudenaåens passage ved Tangeværket". I rapporten er der foretaget en meget grundig og kvalificeret vurdering af, forskellige faunapassageløsninger i forhold til kravene i vandrammedirektivet og Natura 2000-forpligtelserne.

Rapportens vurderinger og konklusioner peger meget klart på, at genetablering af Gudenaåens oprindelige løb mellem Kongensbro og Tange vil være den eneste løsning, der med sikkerhed vil kunne leve op til kravene i vandrammedirektivet og Miljømålsloven. Det er samtidig den løsning, hvor der opnås mest natur og miljø for pengene.

Der er efter Sportsfiskernes opfattelse således ikke noget der taler for, at Folketinget endnu engang udskyder beslutningen om, at iværksætte den nødvendige naturgenopretning af Gudenaåen. Med det foreliggende lovudkast må vi desværre konstatere, at der kommer til at gå unødvendig lang tid, før økologien og vandløbskvaliteten i Danmarks længste vandløb kan opnå god økologisk kvalitet, som krævet i vandrammedirektivet og Miljømålsloven.

Når dette er konstateret, må Sportsfiskerne dog anerkende, at Miljøministeren med lovforslaget har erkendt, at også Gudenaåen skal leve op til vandrammedirektivets krav, og ud fra det forhold, må det foreliggende lovforslag vurderes som fair og afbalanceret i relation til implementeringsterminerne i vandrammedirektivet.

I den forbindelse er det vigtigt at slå fast, at kravene om god vandløbskvalitet i Vandrammedirektivet og Miljømålsloven er bindende krav, og med ophæng i de europæiske fællesskabers direktiv er opfyldelsen af direktivkravene derfor en statslig forpligtelse. Sportsfiskerne forventer således, at

Miljøministeriet i forbindelse med udarbejdelsen af vandplanerne klokkeklart melder ud til kommunerne, at det er en statslig forpligtelse at gennemføre kvalitetskravene.

Sportsfiskerne har herudover en række kommentarer til bemærkningerne til lovforslaget.

Det fremgår af skemaet over lovforslagets konsekvenser, at det ikke har økonomiske konsekvenser for bl.a. erhvervslivet. I den forbindelse må Sportsfiskerne henlede ministerens opmærksomhed på et Notat fra Energistyrelsen til Det energipolitiske Udvalg dateret den 4. oktober 2005, jf. J.nr. 023003/23016-12. Notatet er en del af Transportminister Flemming Hansens svar på spørgsmål 60 fra Det Energipolitiske Udvalg til ministeren.

Notatet redegør for Tangeværkets økonomi og oplyser bl.a., at Tangeværket i perioden fra 1995-2004 har modtaget tilskud/pristillæg til elproduktion på 32,7 mio. kr. Der henvises endvidere til, at elforsyningsloven fra 9. juni 2004 i § 57, stk. 7 giver Transport- og Energiministerens ret til at fastsætte regler om, at pristillæg til bl.a. vandkraftværker kan nedsættes eller helt bortfalde.

Notatet afsluttes med en præcis tilkendegivelse af, at det er Transport- og Energiministerens opfattelse, at spørgsmålet om prisstøtten til Tangeværket bør indgå i overvejelserne i forbindelse med koncessionslovens udløb i 2008.

Det ses ikke af det udsendte lovforslag, at sådanne overvejelser er foretaget i henhold til Transport- og Energiministerens tilkendegivelse.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget redegøres der for de faktuelle forhold omkring Tangeværket og de initiativer, der har været iværksat, siden den oprindelige koncession til Gudenaacentralen udløb 8. januar 2001, herunder uformelle sonderinger hos de involverede parter, offentlige såvel som private, analyser, rapporter og meget mere. Objektivt og sagligt.

På den baggrund springer det således desto mere i øjnene, at bemærkningerne så afsluttes med en meget subjektiv, usaglig og manipulerende konklusion om, at de uformelle sonderinger viste ”størst opbakning til et kort omløbsstryg, idet en sådan løsning fik støtte af Tangeværket, Elmuseet, de fleste kommuner, Viborg Amt og Foreningen til Tange Søs Bevarelse”.

Sportsfiskerne må klart tilbagevise denne konklusion og i stedet gøre gældende, at der på daværende tidspunkt rent faktisk var et stort flertal for et såkaldt langt omløbsstryg, idet tilhængerne heraf omfattede Danmarks Sportsfiskerforbund, Gudenåsamslutningen, Gudenåens Laksefond, Gudenåsamslutningens Lakseprojekt, Dansk Laksefond, Friluftsrådet, Århus Amt, Vejle Amt, en række kommuner, herunder områdets største Randers Kommune, Danmarks Fiskeriundersøgelser og Fødevareministeriet.

På baggrund af rapporten ”Gudenåens passage ved Tangeværket”, som blev udarbejdet af Miljøministeriet og Fødevareministeriet i fællesskab, havde Sportsfiskerne den klare opfattelse, at enhver diskussion om et kort omløbsstryg definitivt var skrinlagt, idet rapporten klart konkluderer, at et kort omløbsstryg ingen som helst relevant effekt vil have på faunapassageproblemerne ved Tangeværket. En investering i et kort omløbsstryg til en pris på 25-35 mio. kr. vil simpelthen være at smide pengene ud af vinduet.

Denne konklusion fremgår med al ønskelig tydelighed af såvel rapporten "Gudenåens passage ved Tangeværket", som rapporten "Supplering af beslutningsgrundlag for Gudenåens passage ved Tangeværket". Med vandrammedirektivets og Miljømålslovens krav til god vandløbskvalitet må enhver snak om et kort omløbsstryg nu være en "død sild". Det bør derfor klart fremgå af bemærkningerne til lovforslaget, at "løsninger" i form af korte omløbsstryg ikke vil indgå i den kommende vandplanlægning.

Sportsfiskerne må også på det kraftigste anfægte bemærkningerne i sidste afsnit under pkt. 3 "Baggrund for lovforslaget". Her viderefører Miljøministeren sin forgængers utopiske og udefinerbare krav til betydelig lokal opbakning til et naturgenopretningsprojekt ved Tangeværket ved den forudgående 5 årige forlængelse af loven.

Det må endnu engang slås fast, at naturgenopretning af Gudenåen ikke er et lokalt anliggende, men et nationalt anliggende. Der er tale om Danmarks længste å og eneste flod. Gudenåen afvander et areal på størrelse med Fyn. Åen gennemløber og berører i dag 9 storkommuner med tilsammen næsten 1 million indbyggere. Gudenåens fremtid skal derfor ikke lægges i hænderne på en håndfuld lokale borgere i og omkring Bjerringbro.

Et snævert lokalt udgangspunkt for den kommende vandplanlægning er således også i direkte modstrid med de helt grundlæggende principper i vandrammedirektivet, der jo netop handler om at sikre en god økologisk vandkvalitet ved en koordineret og helhedsorienteret indsats i store sammenhængende vandsystemer.

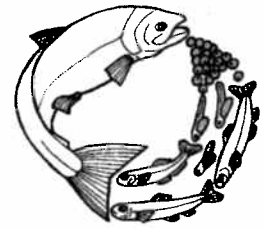
I denne sag bør ministeren leve op til disse principper og vise samme mod, som blev udvist af regeringen i forbindelse med fastlæggelse af linieføringen for den midtjyske motorvej. Bemærkninger om lokal opbakning eller enighed om et projekt, bør derfor ikke medtages i bemærkningerne til lovforslaget.

Afslutningsvist må det med en vis undren konstateres, at Miljøministeren på den ene side overlader det til den kommende vandplanlægning at fortolke vandrammedirektivets krav til den nødvendige løsning af naturproblemerne ved Tangeværket, hvis direktivets målsætninger skal opfyldes, og på den anden side - og i samklang med andre regeringspolitikere - allerede selv er i fuld gang med at fortolke direktivet i forhold til Tange Sø ved via pressen at slå fast, at en tømning af Tange Sø ikke kan komme på tale!

Vi kan forhåbentlig gå ud fra, at både ministeren og regeringspartierne er indstillet på at leve op til kravene i vandrammedirektivet, - også hvis det i den kommende vandplanlægning viser sig, at det i den aktuelle sag kun kan ske ved en genetablering af Gudenåens oprindelige løb mellem Kongensbro og Tange.

Med venlig hilsen

Jens K. Thygesen
Miljøkonsulent
Sportsfiskerne

Danmarks Center for Vildlaks

Til
Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.Nr. SNS-400-00016

Randers den 6. august 2007

Indsigelse til

”Forslag til Lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen”

Fonden Danmarks Center for Vildlaks må tage afstand til lovforslaget, da vi ikke finder det rimeligt for vandmiljøet igen at forlænge koncessionen til elproduktion på Tangeværket. Som beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget har Gudenåcentralen allerede fået to forlængelser på tilsammen 8 år. Med Tangerapporten fra 2002 og senest DN's rapport fra i år er der foretaget et grundigt udredningsarbejde og grundlaget for at træffe en endelig politisk beslutning er efter vores mening til stede.

Ligeledes er det også efter vores mening klart, med udgangspunkt i Vandrammedirektivet og Miljømålsloven, at Gudenåen må opnå en fuldstændig naturgenopretning. Ud af de 5 største opstemninger, der i historisk tid er anlagt i Gudenåen, er det kun Tangeværket der er tilbage. Igennem de sidste 20 år er de øvrige store opstemninger blevet fjernet eller gjort passable for vandløbsfaunaen. Senest opstemningen i Silkeborg By som er blevet beundringsværdigt naturgenoprettet. Dertil kommer adskillige mindre opstemninger i hoved- og tilløb som er blevet naturgenoprettet. Opstemningen ved Tangeværket er således den sidste opstemning som forhindrer Gudenåen i at opnå *god miljømæssig tilstand*. Det er således klart for os, at udredningen af de kommende miljømål for Gudenåen mellem Kongensbro og Bjerringbro må føre til en vandplan, der giver en fuldstændig naturgenopretning af Gudenåen.

Danmarks Center for Vildlaks har forståelse for at Gudenåcentralen kan opretholde driften indtil de praktiske foranstaltninger ikke længere gør det muligt. Dvs. i projekterings- og anlægsfasen. En koncessionsforlængelse bør således kun gives med den tilknytning.

Danmarks Center for Vildlaks har siden 1988, i samarbejde med Randers Kommune, arbejdet for at genetablere en selvreproducerende laksebestand i Gudenåen. Der har i flere år været opbygget et genetisk materiale, der er egnet til at genetablere en ny bestand af laks i Gudenåen. Opretholdelse af dette arbejde må fortsætte indtil laksen får mulighed for at passere ved Tangeværket, så de kan reproducere sig naturligt i Gudenåsystemet.

Der udsættes hvert år unglaks til en værdi af 1,2 mio. kr. Danmarks Center for Vildlaks, der p.t. finansierer ca. halvdelen af disse udsætninger, kan ikke fortsat påtage sig denne byrde. Det vil efter vores mening være rimeligt, at der til en koncessionsforlængelse ligeledes stilles krav om finansiering af en kompensationsudsætning, indtil en forsvarlig naturgenopretning er opnået.

Med venlig hilsen

Niels Due Jensen
Bestyrelsesformand

Gert Holdensgaard
Direktør

ELMUSEET

Danmarks museum for elektricitetens fysik, teknologi og kulturhistorie
The Danish Museum of Electricity

9. august 2007

**Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.**

Høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen (Tangeloven).

Elmuseets høringssvar er alene begrundet i Elmuseets interesser i relation til udkastet til lovændringen – herunder de tilhørende bemærkninger.

Elmuseets høringssvar – synopsis.

Elmuseet er meget positivt indstillet overfor udkastet til lovændringen, idet museet finder det vigtigt, at kulturmiljøets autenticitet bevares, således at Tangeværkets historiske prægning fremhæves som et levende og funktionelt elværk. Det kunne være ønskeligt med en længerevarende forlængelse af koncessionen af hensyn til investeringer i vedligeholdelse og bevaring af Tangeværket. Vi anbefaler tillige, at overvejelserne om Tange Sø og Tangeværkets fremtid koncentrerer sig om modeller, som muliggør en bevarelse af Tangeværkets funktion.

Udkastet til lovændring og de tilhørende bemærkninger åbner mulighed for etablering af et omløbsstryk ved Tangeværket. Elmuseet bemærker, at de lange og mellemlange modeller for omløbsstryk vil have en væsentlig negativ effekt på landskabet af national interesse. I det foreliggende materiale er det ikke dokumenteret, at områdets biodiversitet forbedres gennem etablering af omløbsstryk. Elmuseet finder det vigtigt, at områdets naturhistoriske værdier og naturdiversitet bevares, således at naturgrundlaget ikke forringes.

Elmuseet har naturligvis essentiel interesse i god tilgængelighed for alle gæster til området ved Tangeværket og bifalder derfor forlængelsen af koncessionen. Elmuseet må dog udtrykke bekymring for den kortsigtede forlængelse af koncessionen, idet større investeringer i forbedringer af tilgængeligheden vanskeliggøres ligesom langsigtet planlægning forhindres.

Elmuseet må udtrykke stor bekymring for nogle af de fremtidsperspektiver, som udtrykkes i bemærkningerne til udkastet til lovændring. En nedlæggelse af Tangeværkets funktion i forbindelse med etablering af et større omløbsstryk vil resultere i alvorlige økonomiske og funktionelle konsekvenser for museet – til skade for områdets og museets mange tusinde gæster.

Elmuseet – baggrund for høringssvaret.

Elmuseet er et statsanerkendt landsdækkende kulturhistorisk specialmuseum. Elmuseet er en selvejende institution med hjemsted i Viborg Kommune.

Museets formål og ansvarsområde er med udgangspunkt i elektricitetens opdagelse og fysik at belyse udviklingen af det elektriske energisystem og de tilknyttede grænseområder og denne udviklings betydning for det danske samfunds funktioner og det enkelte menneskes dagligdag i fortid, nutid og fremtid. Den tidsmæssige afgrænsning er år 1660 til nutiden.

Elmuseet er etableret som et frilandsmuseum med 11 udstillingsbygninger og større udendørs udstillinger, som er fordelt over et areal på 10 hektar. Gudenaacentralen varetager vedligeholdelse af disse arealer og sikrer god tilgængelighed for områdets gæster.

Information/Besøgstjeneste +45 86 68 42 11
Administration +45 86 68 45 55
E-mail: elmus@elmus.dk

Bjerringbrovej 44 • Tange • DK-8850 Bjerringbro
Telefax +45 86 68 04 70 • Giro 139-5076
Web: www.elmus.dk

ELMUSEET

Elmuseet har samarbejdsrelationer til Gudenaacentralen A.m.b.a. i form af en skriftlig samarbejdsaftale og tinglyst lejekontrakt på magasin og udstillingsbygninger. Endvidere yder Gudenaacentralen A.m.b.a. et økonomisk driftstilskud til Elmuseet – pt. 200.000 kr. årligt, hvilket indgår i museet årlige driftsbudget på 10 mio. kr.

Elmuseet er i sin godt 20-årige levetid blevet besøgt af langt over en million gæster, som har oplevet mange udstillinger, lært om elektricitetens historie, deltaget i aktiviteter og lavet egne forsøg. De har også besøgt Tangeværket og set de store generatorer, der stadig, dag ud og dag ind, producerer miljøvenlig strøm, som de har gjort i 87 år. De har nydt den dejlige natur ved værket, spadseret på dæmningen, set fisketrappen, som tillader tusindvis af fisk at passere, både op og ned.

Elmuseets interesser.

Elmuseet har store interesser i kulturmiljøet ved Tangeværket og de naturværdier, som skaber rammerne for de industrielle anlæg. Elmuseets interesser omfatter hovedsagligt bevaringsmæssige -forskningsmæssige – og formidlingsmæssige aspekter, jf. museumsloven.

Elmuseets funktion som frilandsmuseum bevirker, at museet har særlige interesser i samspillet mellem kulturmiljøet og naturen. Museet har ligeledes stor interesse i god tilgængelighed for alle gæster til området – ikke mindst tilgængelighed for handicappede gæster.

Elmuseets funktion som landsdækkende kulturhistorisk specialmuseum betyder, at museet vægter de nationale interesser i området særligt højt.

Elmuseets interesser sammenfattes under følgende punkter:

- Kulturmiljøet ved Tangeværket
- Naturen ved Tangeværket
- Den offentlige tilgængelighed ved Tangeværket

Kulturmiljøet ved Tangeværket.

Tangeværket med omgivelser er et kulturmiljø af stor national interesse. Kulturmiljøet integrerer på bedste vis naturgrundlag, kulturlandskab, arkitektur og historie til et samlet hele, som afspejler betydningsfulde træk af den kulturhistoriske og samfundsmæssige udvikling i det midtjyske område.

Kulturarvsstyrelsen har den 30. juni 2006 i medfør af lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer fredet Tangeværket. Fredningen omfatter følgende bygningsværker: Hoveddæmningen med frisluse, de to sekundære dæmninger, indløbskanalen mellem Tange Sø og kraftværket med stigning på Tangeværket.

I foråret 2007 blev Elmuseet certificeret af Danmarks Turist Attraktioner og tildelt 4 stjerner af 5 mulige. Et vigtigt element i den høje klassificering var netop Tangeværkets autentiske bevaring og funktion som elværk, hvilket blev vurderet af stor national værdi.

Elmuseet er derfor meget positiv indstillet overfor udkastet til lovændringen, idet museet finder det vigtigt, at kulturmiljøets autenticitet bevares, således at anlæggets historiske prægning fremhæves som et levende og funktionelt elværk. Det kunne være ønskeligt med en længerevarende forlængelse af koncessionen af hensyn til investeringer i vedligeholdelse og bevaring af Tangeværket. Vi anbefaler tillige, at overvejelserne om Tange Sø og Tangeværkets fremtid koncentrerer sig om modeller, som muliggør en bevarelse af Tangeværkets funktion.

ELMUSEET

Naturen ved Tangeværket og Tange Sø.

Elmuseet funktion som frilandsmuseum bevirker, at museet har stor interesse i at bevare det fine samspil mellem kulturmiljø og natur, således at områdets værdier af national interesse er tilgængelige for friluftsliv og museets gæster. Dette har en stor betydning for museets eksistensgrundlag og for de ca. 100.000 mennesker, som hvert år gæster området. Elmuseet har hvert år 50 – 60.000 besøgende.

Naturens mangfoldighed – naturdiversiteten – ved Tangeværket omfatter værdier af national interesse. Naturdiversiteten udgøres af en biologisk mangfoldighed – biodiversitet – og en geologisk mangfoldighed – geodiversitet.

Den biologiske mangfoldighed er delvist beskrevet i de foreliggende rapporter, som vidner om stor diversitet i Gudenåen og Tange Sø. Etableringen af Tange Sø har resulteret i etablering af et veludviklet sø-økosystem, som er udviklet over 87 år. Etablering af Tangeværket har dog medført begrænsninger for de vandrede fisk – især de naturligt forekommende ørreder og de udsatte laks af svensk oprindelse. Den senere etablering af fisketrappen ved Tangeværket har givet markant bedre forhold for de vandrede fisk. Fisketrappen nyder stor opmærksomhed fra områdets gæster og indgår i museets formidling af Tangeværket.

Den geologiske mangfoldighed ved Tangeværket er bl.a. beskrevet i "Geologisk Set – Det mellemste Jylland", som er udgivet af Skov- og Naturstyrelsen. I denne publikation er landskabet ved Tangeværket klassificeret som en geotop af national interesse, hvilket er begrundet i områdets veludviklede smeltevandslandskab med flere terrasser, som afspejler Gudenåens udvikling fra en stor smeltevandsflod til en mindre regnvandsflod. Dette betydningsfulde landskab indgår som et vigtigt element i Elmuseets formidling af Tangeværket.

Udkastet til lovændring og de tilhørende bemærkninger åbner mulighed for etablering af et omløbsstryg ved Tangeværket. Elmuseet bemærker, at de lange og mellemlange modeller for omløbsstryg vil have en væsentlig negativ effekt på landskabet af national interesse. I det foreliggende materiale er det ikke dokumenteret, at områdets biodiversitet forbedres gennem etablering af omløbsstryg. Elmuseet finder det vigtigt, at områdets naturhistoriske værdier og naturdiversitet bevares, således at naturgrundlaget ikke forringes.

Den offentlige tilgængelighed ved Tangeværket.

Gudenaacentralen varetager vedligeholdelse af området ved Tangeværket og foretager løbende investeringer i forbedringer af tilgængeligheden – herunder også etablering af nye tiltag for at forbedre tilgængeligheden for handicappede.

Elmuseet har naturligvis essentiel interesse i god tilgængelighed for alle gæster til området ved Tangeværket og bifalder derfor forlængelsen af koncessionen. Elmuseet må dog udtrykke bekymring for den kortsigtede forlængelse af koncessionen, idet større investeringer i forbedringer af tilgængeligheden vanskeliggøres ligesom langsigtet planlægning forhindres.

Elmuseet må udtrykke stor bekymring for nogle af de fremtidsperspektiver, som udtrykkes i bemærkningerne til udkastet til lovændring. En nedlæggelse af Tangeværkets funktion i forbindelse med etablering af et større omløbsstryg vil resultere i alvorlige økonomiske og funktionelle konsekvenser for museet – til skade for områdets og museets mange tusinde gæster.

Hans Schiøtt
Bestyrelsesformand, Elmuseet

Georg Stenstrup
Museumsdirektør, Elmuseet

Skov- og Naturstyrelsen
Naturområdet
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Dato: 8. august 2007
Vor ref.: Holger Blok
Direkte tlf.: 8722 8700
E-mail: hbl@energimidt.dk

SCANNET

**Vedr.: Høringssvar til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen
(Tangeloven)**

EnergiMidt har modtaget høringsbrev af 29. juni 2007 angående ovennævnte udkast til lovforslag.

Det skal herved meddeles, at EnergiMidt ikke har bemærkninger til lovforslaget, Tangeloven, og kan derfor anbefale lovforslagets vedtagelse.

Tangeværket har fungeret som vandkraftværk i 86 år, og Tange Sø er rammen om vigtige rekreative og turistmæssige aktiviteter. EnergiMidt mener således, at værket bør holdes funktionsdygtigt, og at området omkring Tange Sø bør sikres som naturperle.

Med venlig hilsen
EnergiMidt A/S

 Holger Blok
Adm. direktør

SNS-400-00016

29

Skov- og Naturstyrelsen
Naturområdet
Haraldsgade 53
2100 København Ø**SCANNET**Dato: 6. august 2007
Journalnr.:
Sagsbehandler: ASS
Direkte tlf.: 8929 2930**Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 9 AUG. 2007****Vedr.: Høringssvar til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen
(Tangeloven)**

Energi Viborg har modtaget høringsbrev af 29. juni 2007 angående ovennævnte udkast til lovforslag.

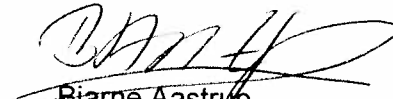
Det skal herved meddeles, at Energi Viborg ikke har bemærkninger til lovforslaget, Tangeloven, og kan derfor anbefale lovforslagets vedtagelse.

Energi Viborg ser Tangeværket som en kulturel værdi, idet Tangeværket afspejler den pionerånd, der var i det midtjyske ved indførelse af elektricitet for over 100 år siden. Dette er senere blevet støttet af Elmuseet, som er en integreret del i hele området.

Tangeværket og Elmuseet indgår også i skoleundervisning af børn og unge, som herved får indsigt i elektricitetens udvikling samt anvendelsesområder gennem årene, og ikke mindst en bedre forståelse for fysikken herom.

Set energimæssigt er Tangeværket en elproduktionsenhed, der leverer elektricitet ud på elnettet i Jylland-Fyn uden at der udledes CO₂, som også benævnes grøn el. En produktionsform som Energi Viborg gerne støtter og ser udviklet.

Med venlig hilsen

Bjarne Aastrup
Adm. direktørSMS-400-00016
14

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Naturområdet

Tange den 7. august 2007.
J.nr.sns-400-00016
Ref. chhen

Vedr. høringssvar til udkast til forslag til "Lov om ændring af udnyttelse af vandkraften i Gudenå"

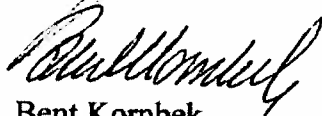
Gudenaacentralen skal hermed meddele, at man har taget ovennævnte forslag til lovændring til efterretning.

Samtidig kan bemærkes, at vi naturligvis med baggrund i en fremtidssikring af Tangeværket, Tange Sø, det smukke naturområde og Elmuseet havde forventet en koncessionsforlængelse over en væsentlig længere årrække.

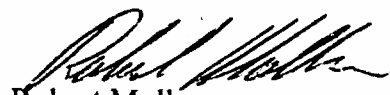
I forbindelse med bemærkninger til lovforslaget kan oplyses, at Gudenaacentralen er indstillet på at medvirke til en evt. forbedring af fiskepassagen – evt. et kort omløb -, hvis det jf. vandplanen og de kommunale handleplaner kan dokumenteres et sådan behov.

Vi er dog med relation til EU's vandrammedirektiv af den opfattelse, at Tange Sø og området også fremover vil være en naturlig del af Gudenåsystemet.

Med venlig hilsen

Bent Kornbek
Bestyrelsesformand

Robert Møller
Direktør.

Bilag:
Statusrapport august- 2007.

Status vedr. Gudenaacentralen

Tange den 5. august 2007.

Helhedsvurdering

Vedvarende energi.

Gudenaacentralen ejer og driver Tangeværket, der i dag fremstår som et velfungerende, moderne og delvis renoveret vandkraftværk. Tangeværket har en gennemsnitlig produktion på 12 mill. kWh. pr. år. Set i forhold til et konventionelt kulkraftværk giver denne produktion en årlig reduktion i udledningen af CO₂ på ca. 6000 tons.

Viborg Amts regionplan.

I regionplanen for Viborg Amt er Tange Sø og landskabet omkring udpeget som et "Særligt beskyttelsesværdigt kulturmiljø." Søens omgivelser er samtidig udpeget som "Særligt naturbeskyttelsesområde." Regionplanen er ophævet til Landsplandirektiv.

Fredning.

Kulturministeriet/ Kulturarvsstyrelsen har i 2006 gennemført en fredning af Tangeværkets hovedbygning, indløbskanal, dæmning og frisluse. Viborg kommune er i færd med at udarbejde en bevarende lokalplan for området med værkets funktionærboliger. Fredningen af Tangeværket er sket med baggrund i områdets særlige bevaringsværdige industrimiljø hvor kulturlandskabet, naturen og arkitekturen er de bærende elementer.

Bæredygtigt fritidsområde.

Skoven øst for Tange Sø, og hele området danner rammen omkring kultur, natur, miljø og sundhed, hvor såvel lokalbefolkningen som turisterne har mange muligheder for at udøve aktive fritidsinteresser. Ligeledes giver Tange Sø mulighed for, at en række klubber og foreninger kan udøve forskellige søsportsaktiviteter.

Danmarks Elmuseum.

Som nabo til Tangeværket blev Danmarks Elmuseum etableret i midten af 1980-erne. Elmuseet har i dag udstillinger i en række af Gudenaacentralens bygninger. Elmuseets væsentlige attraktion er hele området ved Tangeværket hvor gæsterne har mulighed for at se et "rigtigt" elværk. Elmuseet besøges årligt af ca. 60.000 gæster. Elmuseet er et statsanerkendt museum, der økonomisk primært støttes af elsektoren, kommunen og Gudenaacentralen

Miljøforbedrende projekter.

I 1980 blev værkets oprindelige fisketrappe udskiftet med en moderne trappe konstrueret med hjælp fra danske og udenlandske specialister på området. Efterfølgende er der ved værkets udløb etableret

en afgitring, som leder vandrefiskene op i fiskepassagen. For at lovliggøre værkets turbineindløb efter vandløbsloven blev afgitringen udskiftet i 2003.

I forbindelse med dette arbejde, blev der til sikring af smoltpassagen, i samarbejde med DFU indbygget tre ungfiskesluser.

Undersøgelser.

For at kunne dokumentere betydningen af Gudenåens gennemløb af Tange Sø besluttede Gudenaacentralens bestyrelse i 1998, at der skulle iværksættes en række vandkvalitetsundersøgelser fra Silkeborg, i Tange Sø og til Ulstrup. Disse undersøgelser foregik frem til 2004, og er afrapporteret i tre rapporter. Tal fra disse undersøgelser og fra tidligere undersøgelser foretaget af DMU dokumenterer, at der i perioden 1993 til 2003 gennemsnitlig sker en tilbageholdelse af ca. 15 tons fosfor (20 %) og ca. 420 tons kvælstof (22 %). Nedlæggelse af Tange Sø eller etablering af et langt omløbsstryk vil bevirke, at Gudenåen og Randers fjord direkte vil blive påvirket af ovennævnte. *Til sammenligning kan oplyses, at der i forbindelse med "Miljømilliarden" arbejdes med genopretning af 240 ha vådområde sydvest for Randers. Ovennævnte vil kun reducerer belastningen af Randers Fjord og Kattegat med 74 tons N/år.*

I forbindelse med etableringen af den nedenstrøms afgitring foretog DFU i 1994-95 en række undersøgelser af fisketrappen. Undersøgelserne dokumenterede, at forholdene allerede på daværende tidspunkt var blevet væsentligt forbedret. Efterfølgende er det Gudenaacentralens opfattelse, at de mange miljøforbedrende tiltag der er gjort i Gudenåens opland har bevirket, at miljøforholdene i Gudenåen og ved Tangeværket er blevet endnu bedre og selskabet bestyrelse besluttede derfor i 2003, at iværksætte en række undersøgelser af fiskepassagerne ved værket. Der er ved hjælp af en elektronisk skanner foretaget undersøgelser af fisketrappen. Der er i dag en meget stor op og nedgang af vandrefisk – havørred og laks igennem trappen. Mange af disse fisk er over 1 m – den største er 1,30 m.

I forbindelse med de etablerede ungfiskesluser er der ligeledes foretaget en smoltundersøgelse. 20 % af de registrerede smolt er vilde laksesmolt, hvilket dokumenterer at laksen i dag yngler opstrøms Tange Sø, idet der ikke er sket udsætninger siden 1998.

Ovennævnte undersøgelser er afrapporteret i tre rapporter.

Afrapporteringen af fiskeundersøgelserne i 2006 er nu afsluttet og rapporten er offentliggjort. Det fremgår af rapporten at det i 2006 har været en betydelig fremgang i aktiviteten i fisketrappen. Der er registreret en samlet passage i fisketrappen på i alt 7938 records. Efterfølgende er 4829 blevet verificeret som fisk, hvoraf 3788 blev registreret for opvandring og 1041 for nedvandring. Det svarer til en forøgelse af passagerne på 79 % i forhold til 2005.

Undersøgelserne med den elektroniske fisketæller videreføres i 2007 og der er frem til først i juni måned registreret og verificeret en samlet fiskepassage på 1931 fisk. Der er ligeledes i 2007 foretaget smolttælling i ungfiskesluserne. Resultaterne af denne tælling der udviser en betydelig stigning af passagen af både laks og ørredsmolt offentliggøres i slutningen af august måned. Med baggrund i de mange fiskeundersøgelser der igennem årene er foretaget herunder især de seneste har Gudenaacentralen hos konsulentfirmaet Waterframe fået udarbejdet en opdateret statusredegørelse over fiskepassagerne ved Tangeværket.

Høringer.

Med baggrund i tidligere miljøminister Hans Chr. Schmidts ønske om en fælles lokal holdning til Tangeværkets og områdets fremtid, er de mange undersøgelser/rapporter blevet udsendt til en meget bred gruppe af institutioner, organisationer og foreninger i lokalområdet. I forbindelse med udsendelse af rapporterne har Gudenaacentralen anmodet om et høringssvar om, hvordan forholdene skal være i fremtiden.

Den gennemgående og overordnede konklusion er, at man ønsker at bevare området, som det er. Bl.a. har Bjerringbro Kommune udtalt, "at man ikke har planer eller ønsker om at ændre ved forholdene ved Tangeværket og Tange Sø" – en opfattelse, som den nye Viborg Kommune deler. Kjellerup Kommune og Silkeborg Kommune er af samme opfattelse, men kan dog acceptere et kort omløbsstryg.

Den lokale sportsfiskerforening ser gerne at fiskepassagen forbedret med en mere omfattende strygløsning.

EU-direktiver.

Habitatdirektivet som blev vedtaget i 1992 skal sikre den biologiske mangfoldighed i Europa. Der er for Gudenåens vedkomne udarbejdet en liste over dyrearter der kræver særlig opmærksomhed, men den nuværende overvågning af habitatområder er ikke tilstrækkelig til at vurdere fiskebestandenes bevaringsstatus.

Kravene i Vandrammedirektivet er, at alt overfladevand i Europa inden 2016 skal opnå mindst "god tilstand" eller "god økologisk potentiale". Det er et vigtigt princip i direktivet, at forvaltningen af vandforekomster integreres for hele afstrømningsområder og samordnes med den økonomiske og kulturelle udvikling i området. Tangedæmningen kan således ikke ansues som et enkeltstående problem, men bør behandles i sammenhæng med en samlet plan for alle Gudenåens opstemninger, og for den sags skyld alle andre opstemninger i Danmark og Europa. Sammenfattende kan det konkluderes, at der i de to EU direktiver og i deres nuværende følge af vejledningsdokumenter ikke findes argumenter for, at en løsning af Gudenåens passage ved Tange Sø eller andre af Gudenåens opstemmede søer alene skulle kunne findes gennem fjernelse af opstemningen og restaurering af de oprindelige vandløbsstrækninger.

Fremtiden.

Gudenaacentralens målsætning og forventninger til fremtiden er, at Tangeværket fortsætter sin produktion af vedvarende energi som en kommerciel virksomhed, der fremover kan sørge for vedligeholdelse af bygninger, dæmningsanlæg, området og samtidig medvirke til Elmuseets fremtidige virksomhed og drift. - Elmuseet er afhængig af Gudenaacentralen og dermed også af Tangeværkets eksistens -.

I forbindelse med værkets videre drift er der i dag planlagt en række moderniseringer og udskiftninger af de tekniske anlæg. *Med baggrund i ovennævnte er der derfor behov for, at Gudenaacentralens koncession forlænges over en længere periode således, at der kan foretages en forretningsmæssig fornuftig afskrivning af de foretagne og kommende investeringer.*

Et bæredygtigt fritidsområde, hvor kulturhistorien, naturen, og miljøet spiller sammen til gavn for lokalbefolkningen og turismen forudsætter, at der ikke sker væsentlige indgreb i området.

Gudenaacentralen som medspiller.

Gennem årene har Gudenaacentralen investeret væsentlige millionbeløb i miljøforbedrende tiltag, ligesom der er brugt mange penge og ressourcer på bygninger og på området generelt.

Gudenaacentralen er ligeledes indstillet på også fremover at medvirke til at miljøforholdene fortsat forbedres, og er i den forbindelse ikke afvisende overfor en evt. medfinansiering af en forbedret fisketrappe eller et kort omløbsstryg, *hvor afgivne vandmængder kan indgå i drøftelserne, hvis der er behov for dette.*

Gudenaacentralen
Bent Kornbek
Bestyrelsesformand.

Henriksen, Christian

Fra: Berg, Anne

Sendt: 6. juli 2007 10:10

Til: Berg, Anne

Emne: VS: Forslag til ændringer af udkast til forslag til Lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå

Fra: Berg, Anne **På vegne af** SNS Skov- og Naturstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: 5. juli 2007 16:02

Til: Simonsen, Peter

Emne: VS: Forslag til ændringer af udkast til forslag til Lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå

Fra: Michael Andersen [mailto:mian@tdcadsl.dk]

Sendt: 4. juli 2007 20:57

Til: SNS Skov- og Naturstyrelsens hovedpostkasse

Emne: Forslag til ændringer af udkast til forslag til Lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå

Teknisk set er lovens titel vist "Lov om Udnyttelse af Vandkraften i Gudenaa", jf. loven i Retsinformation.

Forslag 1:

Jeg foreslår at man retter lovens titel.

Jeg foreslog i forbindelse med lovændringen i 2002, at teksten blev præciseret, så det fremgik direkte af loven, hvor lang tid koncessionen løb. Dette forslag fulgte man.

Årsagen til den skæve dato 8. januar 2008 er, at koncessionen oprindeligt løb " 80 Aar fra den Dag at regne, da Værket ved Tange aabnes for Drift."

Forslag 2:

Med mindre det er meget afgørende, at det lige præcis er den 8. januar 2014 koncessionen løber til, så foreslår jeg at man forkorter perioden 8 dage, så den løber til 31/12, hvor stort set alle virksomheder har regnskabsafslutning.

Loven vil efter lovændringen have følgende indhold:

"§ 1. Ministeren for offentlige Arbejder bemyndiges til at meddele Viborg Amtsråd og Aarhus Byråd samt de andre Amtsråd og Byråd i Viborg, Aarhus og Randers Amter, som maatte slutte sig til det fra de fornævnte kommunale Bestyrelser allerede fremkomne Andragende, Koncession paa Udnyttelse af Vandkraften i Gudenaa ved Anlæg af et Elektricitetsværk ved Tange og et mindre Værk i nærheden af Kongensbro og ved disse Værkers Drift indtil den 8. januar 2014."

Forslag 3:

Jeg foreslår, at teksten moderniseres og at der i stedet skrives:

"§ 1. Miljøministeren bemyndiges til at meddele Tangeværket koncession til at udnytte vandkraften i Gudenåen på et elektricitetsværk ved Tange og et mindre værk i nærheden af Kongensbro indtil den 31. december 2013."

Forslag 4:

I øvrigt kunne det overvejes at sanere loven. Der henvises til fx "de i Lov om elektriske Stærkstrømsanlæg Nr. 77 af 19. April 1907 Kap. III givne Regler om Adgang til Fremførelse af Ledninger m. m.", og der findes en række bestemmelser om erstatninger i loven.

Mvh.

Michael Andersen
Ternevej 25
4130 Viby Sj.

Krag, Susanne

Fra: Thomas Worsøe [worsoee@email.dk]
Sendt: 28. juni 2007 22:56
Til: MIM - Miljøministeriets hovedpostkasse
Emne: Vandmiljø

Att. Fru Miljøminister Connie Hedegård!

Det er med stor sorg jeg har modtaget meddelelsen om Deres ønske.
Jeg er absolut ikke enig i beslutningen, det er en af Jeres store politiske skandaler!
I øjnede tilsyneladende muligheden, for at chikanere folk der ikke bryder sig om lugten af gylle!
Muligheden for at genere folk der synes, der skal løbe rent vand i de Danske bække og åer!

Er det en straffen for at der ikke skal bygges nogen store broer, eller lignende prægtige bygningsværker?
Er det alt I kan gøre, bygge større svinestalde og lukke mere gylle ud i de danske vandløb?
Skal det være Jeres eftermæle?

Har I overvejet, hvad det er I laver, om I bare er sure?
Har I overvejet, om I kunne finde på at gøre noget positivt?
Har I overvejet, hvad I vil huskes for?

Har I overvejet hvor mange mennesker der vil få glæde af et langt omløbsstryg uden om Tange sø?
Har I overvejet hvad det betyder for de turist baserede indtægter, at der er et fantastisk miljø,
med et indbydende vandmiljø, der kan og må bruges på forskellige måder, sejlads, fiskeri mm.?

Mener I at øst Jylland kun skal bruges til gyllespredning?

Vågn venligst op, red Gudenåen nu, forsøg dog at blive bro fast med Færøerne, Grønland eller Tyskland!

Gudenåen fortjener ikke at blive syltet!

Venlig hilsen

Thomas Worsøe
Sattrupvej 19, Sattrup
8752 Østbirk
75780054, +4522550277
Thomas Worsøe worsoee@email.dk

Hadsten den 3. september 2007

Til: Skov-og Naturstyrelsen

Bemærkninger til

Forslag til lov om ændring af lov om udnyttelsen af vandkraften i Gudenå

Indledningsvis vil vi gerne gøre opmærksom på en iøjnefaldende faktuel fejl i Skov- og Naturstyrelsens bemærkninger til lovforslaget.

Den el-produktion som Tangeværket i dag laver svarer ikke som anført til 4 vindmøller. Udviklingen i vindmølleindustrien viser med kilde i vindmølle-producenten Vestas og Tangeværkets oplysninger til Energistyrelsen til 1-2 vindmøller.

Siden Gudenaacentralen's 80-årige koncessions udløb den 8. januar 2001 har Folketinget uden ændringer i to omgange blot forlænget koncessionen og loven, med hensigten hver gang, at finde frem til en løsning for Gudenåens passage af Tangeværket. Dette er ikke sket, og man må undre sig over den politiske passivitet samt Skov- og Naturstyrelsens berøringsangst for en sag, som der burde være truffet en løsning af på nuværende tidspunkt.

Når man læser 1921-loven fremgår det, at Gudenaacentralen faktisk også får tilladelse til at lave en spærring af Gudenåen ved Kongensbro. Denne tilladelse har forlængelseslovene faktisk forlænget sådan, som det også sker med det sidste fremlagte lovforslag. Dette selvom ingen i dag kan forstille sig, at man vil acceptere en ny spærring af Gudenåen eller noget andet vandløb i Danmark. Derfor skal lovforslaget indsnævres.

Efter den første 2-årige forlængelse i 2001 præsenterede Miljø- og Fødevareministeriet en fælles rapport "*Gudenåens passage ved Tangeværket*". Denne rapport behandler forskellige passagemuligheder, og anbefaler, under forudsætning af Tange Sø's bevarelse, et langt omløbsstryk med hele Gudenåens vandføring ud fra miljømæssige vurderinger. – Senest har Danmarks Naturfredningsforening fået lavet en rapport som inddrager en række forpligtelser i forhold til EU's vandramme- og habitatdirektiv, som Danmark har tilsluttet sig og dermed forpligtet sig på at indarbejde i den danske lovgivning. Dette medfører bl.a. at der skal udarbejdes vandplaner for danske vandløbs "gode tilstand" senest 2010, og implementeres senest 2012 med henblik på at opfylde miljømålene i 2015. – DN-rapporten munder ud i en anbefaling af en tilbageføring af Gudenåens løb gennem ådalen, hvor Tange Sø nu ligger.

En beslutning om en betingelsesløs koncessions-forlængelse på 6 år binder en kommende passageløsning unødvendigt. 3 år vil ud fra de eksisterende rapporter være tilstrækkeligt, og evt. yderligere tid kan i så fald være betinget af en passende afvikling af spærringen ved Tangeværket.

Angående lovforslagets konsekvenser Synes det som om vurderingerne kommer lige lovligt let om ved de anførte vurderinger, og bærer ikke ligefrem præg af indsigt i forholdene og aktiviteterne i Gudenåen.

- Det er med stor forundring, at Skov- og Naturstyrelsen, som vogter af dansk natur, ikke med en bemærkning nævner de åbenlyse ulemper en fortsat spærring af Gudenåen indebærer.
- Den frie faunapassage er ellers velkendt hos de gamle amter- og kommuners miljøafdelinger, som i årenes løb har planlagt og gennemført mange projekter også i Gudenåen.
- Ulemperne ved Tangeværkets spærring har i mange år været afhjulpet af massiv støtte fra Randers Kommune, som de senere år er blevet skåret ned i takt med udsættelsen af passageløsningen ved Tangeværket. En masse frivillig arbejdskraft til fiskeudsætninger har været nødvendig på grund af manglende muligheder for naturlig reproduktion.
- Tangeværket har i mange år i erkendelse af ulemperne været pålagt at udsætte kompensationsudsætninger af yngel fra Gudenåens egne moderfisk, indfanget og opdrættet på opdrætsanlæg.
- Vedrørende de kulturhistoriske forhold, så har Kulturarvsstyrelsen, da fredningssagen var til høring, indrømmet, at man kan frede bygninger, men at fredningen af dæmningen og frisluse ikke skal kunne stille sig hindrende i vejen for sagen om Gudenåens passage ved Tangeværket.
- Intet er i øvrigt i vejen for at bevare et industrimiljø i Tangeværkets bygninger samt El-museet, uanset om man vælger et omløb forbi Tange Sø eller en tømning af samme. – Gudenåens vand kan ikke fredes.
- På den økonomiske side vil en koncessions-forlængelse betyde fortsatte milliontilskud til en urentabel el-produktion, der ellers vil give underskud, og som nævnt kan erstattes af 1-2 vindmøller.

Dette burde give anledning til lidt revurdering af det fremsatte lovforslags konsekvenser.

Med Venlig Hilsen

*Torben & Ruth Ludvigsen
Saturnvej 13
8370 Hadsten*

torben.ludvigsen@mail.dk